

det ham imidlertid at føre igennem, saaledes at Anvendelsen af Tvangsmidler ved hans Bortgang var saa ringe som overhovedet muligt. Derimod lykkedes det ham ikke at erhverve sig nogen Medbestemmelsesret paa alle de mange andre Punkter, der have Betydning for Behandlingen. Om Patienternes Renholdelse traf Inspektøren stadig ganske eneraadige Dispositioner, saaledes at han, endogsaa mod Lægens bestemt udtalte Ønske, tæt afklippede Haaret paa de kvindelige Patienter, hvor Renholdelsen kunde volde Personalet nogen Ulempe. En Tid lang neutraliseredes disse mange Ulemper ved, at Anstalten havde faaet en ganske særlig dygtig Sygeplejerske. Efter hendes Bortgang til en bedre Stilling ved en af Statens Sindssygeanstalter ansattes, mod Lægens Ønske, en Sygeplejerske med en yderst ringe Uddannelse og meget tarvelige Evner. Patienternes Behandling blev saaringe som muligt, og der lagdes fra Inspektørens og Sygeplejerskens Side Lægen alle de Vanskeligheder i Vejen, som det var muligt. Det gik endogsaa saa vidt, at Sygeplejersken undertiden i lange Tider ikke en Gang viste sig, naar Lægen gjorde Stuegang.

I 1907 blev Anstalten inspiceret første Gang af Sundhedsstyrelsens nuværende Formand i Førelse med Overinspektøren for Fængselsvæsenet. Derefter indsendtes en lang Klage over Forholdene, som blev forelagt Amtet og Bestyrelsen, uden at der, uagtet Brandfaren stærkt fremhævedes fra deres Side, blev taget noget Hensyn dertil. I tre Aar derefter forblive, uagtet gentagen fornyet Klage, Forholdene fuldstændig uforandrede. Først i 1910 blev der, saa vidt vides paa Justitsministeriets direkte Ordre, anbragt Reserveudgange fra Søverummene paa Loftet, og samtidig blev Spadseregaarden for de rolige Patienter udvidet og Jernstængerne borttagne paa de Steder, hvor de vare ganske unyttige. Herved blev der opnaaet en Del Forbedringer, som Læge Langhoff hele sin Tid havde kæmpet for at faa fremtunget. Men Svaret herpaa var, at Læge Langhoff afskedigedes fra sin Stilling som Læge ved Anstalten, og i denne Post blev da konstitueret den Mand, som havde ledet Anstalten, før Læge Langhoff tiltraadte, og derved paadraget sig et Medansvar for de

skandaløse Forhold, som blev forefundne, og derved dokumenteret, at han fuldstændig manglede Forstaaelsen af Nutidens Sindssygebehandling, hvilket maaske ikke er saa mærkeligt, da han er uden enhver psykiatrisk Uddannelse og er en Mand paa 66 Aar, nemlig praktiserende Læge Halvorsen i Sakskøbing. Ikke desto mindre har Amtet ansat ham som fast Læge ved Anstalten under Forudsætning af Ministerens Approbation, hvilken Approbation jeg imidlertid haaber, at den højtærede Justitsminister absolut ikke vil gaa med til. Selv om der saaledes paa ganske enkelte Punkter er opnaaet nogen Bedring i Forholdene, og en Reduktion af Patientantallet vil yderligere bidrage til at gøre Forholdene taalelige, saa mangler Anstalten endnu det, som er af saa væsentlig Betydning, nemlig Muligheden for og Sikkerheden for, at Patienterne blive behandlet paa en forstaaende Maade under kyndig Hensyntagen til deres Sygdoms Natur og Art. En saadan Sikkerhed yder Anstalten endnu paa langt nær ikke, idet dens Regulativ lægger en uforholdsmæssig Myndighed over Patienternes Behandling i Hænderne paa den paa dette Punkt fuldstændig ukyndige Inspektør, hvis Ukyndighed bl. a. har givet sig Udslag i en maalbevidst Tirren og Drillen af enkelte Patienter. Tillige bevirker det, at Lægens Ordinationer paa Punkter, som er af afgjort lægelig Betydning, negligeres og krydses af Inspektørens Bestemmelser, ligesom det ogsaa aabner Mulighed for uforstaaende Indgreb i Patientbehandlingen fra Direktionens Side. Før Regulativet ændres saaledes, at Lægen faar virkelig Indflydelse paa og Ansvaret for Patienternes lægelige Behandling — jeg maa atter her henlede ærede Medlemmers Opmærksomhed paa, at Anstalten tæller et meget stort Antal helbredelige og derhos mange paa forskellige Punkter meget vanskelige og ureglerlige Patienter —, vil Anstalten ikke kunne betegnes som forsvarlig ledet, og dertil kommer, at der maa sikres denne store Mængde sindssyge Lægebehandling af en Mand, som har psykiatrisk Sagkundskab. Da Amtet og Direktionen i de forløbne Aar have vist en fuldkommen Mangsel paa Forstaaelse af og Anerkendelse af de Punkter, som ere af væsentlig Betyd-